

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы**  
**Актүбә шәһәр тибындагы поселогы Советы**  
**КАРАРЫ**

Актүбә ш.т.п.

№ 28

"02" июль 2018 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегендә гражданнарны шәхси кабул итүне тәмин итү һәм мөрәжәгатьләрне карау нигезләмәсе турында

"Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы, "Шәхси мәгълүматлар турында" 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы, "Коррупциягә каршы торы турында" 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы федераль законнар, "Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләренә туры китереп, шәхси кабул итүне тәмин итү буенча Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары бурычлары турында" 2006 елның 13 декабрдәге 537 номерлы карары нигезендә, шулай ук жирле үзидарә органнарына гражданнар мөрәжәгатьләрен карау буенча тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятләр белән мөрәжәгать итүгә гражданнарның конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру, гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау буенча эшне кабул итү һәм оештыру тәртибен жайга салу, «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарның шәхси кабул итүен тәмин итү турында» 2017 елның 09 ноябрдәге 146-2 номерлы карарын исәпкә алып

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы**  
**Актүбә шәһәр тибындагы поселогы Советы карар кабул итте:**

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхси кабул итү Нигезләмәсен (алга таба - Нигезләмә) әлегә карарга кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегендә - Уразгильдина Ирина Дмитриевнаны, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының әйдәүче белгече (алга таба - әйдәп баручы белгеч) жаваплы вазыйфаи зат итеп билгеләргә:

- гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләгән өчен;
- гражданнарның шәхси мәгълүматларын эшкәртү өчен.

3. Әлеге қарарны Татарстан Республикасы хоқуқый мәғлұматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чығарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәғлұмат-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» урнаштырырга: <http://aznakaevo.tatar.ru>.

4. Әлеге қарарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Ақтүбә шәһәр тибындағы поселогы Советының законлылық, хоқуқ тәртібе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Рәис

Р.А. Галиева

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Актүбә шәһәр тибындагы поселогы Советы 2018 елның "02" июленнән №28 карарына 1 нче кушымта

## **ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЗНАКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «АКТҮБӘ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОГЫ»НДА ГРАЖДАННАРНЫҢ МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕН КАРАУ ҺӘМ ТӘЭМИН ИТҮ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ**

### **1. Гомуми нигезләмәләр**

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе гражданның язма һәм телдән мөрәжәгатьләрен (алга таба - мөрәжәгатьләренә) кабул итү, исәпкә алу, теркәү, карау, аларны карауны һәм үтәүне тикшереп тору кагыйдәләрен билгели, мөрәжәгатьләрдәге мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү, мөрәжәгатьләрен сәбәпләрен һәм характерын ачыклау тәртибен, шулай ук Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегендә гражданны кабул итүне оештыруны билгели.

Әлеге Нигезләмәнең пунктлары "Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – Федераль закон), "Татарстан Республикасында гражданны мөрәжәгатьләре турында" 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - ТРЗ) белән билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле барлык мөрәжәгатьләргә кагыла.

1.2. Гражданның мөрәжәгатьләре язма тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикәятләр рәвешендә килә. Гражданның кергән барлык мөрәжәгатьләре алар кергән вакыттан алып өч көн эчендә мәжбүри теркәлгә тиеш.

Гражданны мөрәжәгатьләрен исәпкә алу түбәндәгеләрдә гамәлгә ашырыла:

- гражданның телдән мөрәжәгатьләрен исәпкә алу буенча карточкада (1 нче кушымта);
- гражданның язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналында (2 нче кушымта);
- мәгълүматларның электрон базасында.

1.3. Мөрәжәгатьләренә карау жирле үзидарә органнары житәкчеләренә вазыйфай бурычы булып тора яисә аларның язма йөкләмәсе буенча - компетенция чикләрендә башка вазыйфай затлар. Жирле үзидарә органнары житәкчеләре жирле үзидарә органнарында гражданны кабул итү һәм мөрәжәгатьләренә карау эшен оештырганы өчен шәхси жаваплылыкка ия.

1.4. Жирле үзидарә органы компетенциясенә керми торган мәсьәләләренә үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә юллана, алар компетенциясенә мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү керә, гражданны мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында язмага хәбәр ителә. Икенче нөсхә жирле үзидарә органында теркәлә.

Язма мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләренә хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яисә вазыйфай затлар компетенциясенә кергән очракта, мөрәжәгать

күчermәсе теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

1.5. Карарына яисә гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка шикаятьне жибөрү тыела.

Әгәр, шушы тыюлуга бәйле рәвештә, мөрәжәгатьләрдә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка шикаять жибөрү мөмкин булмаса, димәк, шикаять гражданинга, аның судта билгеләнгән тәртиптә тиешле карарга яисә гамәл кылмавына карата шикаять белдерү хокукы аңлатуы белән кире кайтарыла.

1.6. Әгәр язмача мөрәжәгать тексти укылышка бирелмәсә, мөрәжәгатькә җавап бирелми, һәм ул жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенцияләре нигезендә карауга жибәрелергә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгать теркәлгән көннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданинга хәбәр ителә, күрсәтелгән мөрәжәгать жирле үзидарә органын алдауга беркетелә.

Язма мөрәжәгать тексти тәкъдимнең, гаризаның яисә шикаятьнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми һәм ул, үз компетенцияләре нигезендә, дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка карауга юлланмый, бу хакта мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга хәбәр ителә.

1.7. Язма мөрәжәгатьтә мөрәжәгать жибәргән гражданның фамилиясе яисә җавап жибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән очракта, мөрәжәгатькә җавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатьтә тиешле, кылына торган яисә камилләштерелә торган хокукка каршы эш турында, шулай ук аны башкара яисә башкара торган әзерли торган зат турында белешмәләр булса, мөрәжәгать аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрелергә тиеш.

Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын мөмкин булган бозу фактлары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәжәгать, Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, федераль башкарма хакимият органының территориаль органына теркәлгән көннән алып биш көн эчендә жибәрелә.

1.8. Суд карарына шикаять белдерелә торган мөрәжәгать теркәлгән көннән алып жиде көн эчендә мөрәжәгать юллаган гражданинга шушы суд карарына шикаять белдерү тәртибен аңлата.

1.9. Әгәр кәргән мөрәжәгатьтә жирле үзидарә органнары вазыйфаи затының, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз, яисә кимсетүле әйтәлмәләр булса, ул анда куелган мәсьәләләрнең асылы буенча җавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга мөрәжәгатькә хокуктан явызларча файдалануның ярамавы турында хәбәр ителә. Мөрәжәгать тиешле чаралар күрү өчен тиешле органга жибәрелә.

1.10. Әгәр гражданның язма мөрәжәгатендә аңа элек жибәрелгән мөрәжәгатьләр белән бәйле рәвештә күп тапкырлар язма җаваплар бирелгән сорау булса, һәм шул ук вакытта мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр яки шартлар китерелмәсә, жирле үзидарә органы житәкчесе әлегә мәсьәлә буенча чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсезлегенә һәм гражданин белән хат алышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы бер үк жирле үзидарә органына яки бер үк вазифалы кешегә жибәрелә. Әлегә карар турында мөрәжәгать жибәргән гражданинга хәбәр ителә. Мөрәжәгать кире кайтарылмый.

1.11. Гражданның шәхси кабул итү гамәлгә түбәндәгечә ашырыла:

- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге башлыгы (алга таба - Башлык) - атна саен сишәмбе көннәрендә шәхсэн алдан язылу буенча 15.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр;

- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының “Актүбә шәһәр тибындагы поселогы” муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты житәкчесе (алга таба - Житәкче) атна саен сишәмбе көннәрендә 15.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр, шәхсэн.

1.12. Алдан язылу өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатъләр, телефоннарны кабул итү урыны турында мәгълүмат Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырыла <http://aznakayevo.tatarstan.ru>. Әлеге мәгълүмат шулай ук Актүбә бистәсе, Губкин ур., 24 нче йорт адресы буенча урнашкан жирле үзидарә органының административ бинасындагы мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

1.13. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенң жирле үзидарә органында (алга таба – жирле үзидарә органы) гражданнарны кабул итүне язу һәм исәпкә алуны әйдәп баручы белгеч алып бара, ул гражданнар мөрәжәгатъләре белән эшләү өчен җаваплы вазыйфаи зат булып тора.

Һәр гражданга телдән мөрәжәгатъләрне исәпкә алу карточкасы тутырыла, кайда:

- мөрәжәгатъ итүченң фамилиясе, исеме һәм әтисенң исеме;
- аның яшәү урыны адресы;
- социаль хәл, ташламалы состав;
- кыскача эчтәлек;
- кабул итүне алып баручы вазифаи затның резолюциясе;
- мөрәжәгатъне карау нәтижәләре;
- шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык.

Телдән мөрәжәгатъләрнең эчтәлеге гражданнарны кабул итүне теркәү карточкасына кертелә. Кабул итүнең төгәл датасы һәм вакыты гариза бирүчегә телефон аша өстәмә рәвештә хәбәр ителә.

Телдән мөрәжәгатъләрнең эчтәлеге гражданнарны кабул итүне теркәү карточкасына кертелә. Кабул итүнең төгәл датасы һәм вакыты гариза бирүчегә телефон аша өстәмә рәвештә хәбәр ителә.

1.14. Жирле үзидарә органы адресына шәхси мәгълүматларны эшкәртү буенча җаваплы вазифаи зат булып әйдәп баручы белгеч тора.

1.15. Шәхси мәгълүматларны эшкәртү законлы һәм гадел нигездә башкарылырга тиеш.

Шәхси мәгълүматларны эшкәртү конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән чикләнәргә тиеш. Шәхси мәгълүматларны жыю максатларына туры килми торган шәхси мәгълүматларны эшкәртү рөхсәт ителми.

Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматларның эчтәлеге һәм күләме белдерелгән эшкәртү максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәртү максатларына карата артык булырга тиеш түгел.

Шәхси мәгълүматларны эшкәрткәндә шәхси мәгълүматларның төгәллегә, аларның житәрлек булуы, ә кирәкле очракларда шәхси мәгълүматларны эшкәртү максатларына карата актуальлегә тәмин ителергә тиеш. Оператор тиешле чаралар күрергә яисә тулы булмаган яисә төгәл булмаган мәгълүматларны бетерү яки төгәлләштерү буенча аларны кабул итүне тәмин итәргә тиеш.

1.16. Шәхси кабул иткәндә, граждан аның шәхесен таныкый торган документ күрсәтә. Гражданның мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның

мөрәжәгәте аноним буларак карала.

1.17. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфай зат гражданны иғтибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгатенең асылын жентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык күренеп торса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, гражданның ризалыгы белән мөрәжәгатькә җавап шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданның шәхси кабул итү карточкасында язу эшләнә. Калган очрақларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очрақта, гражданды кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклеген турында аңлатма бирелә.

Шәхси кабул итү барышында гражданды, әгәр элегрәк мөрәжәгать итүдә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, алга таба мөрәжәгатьләргә караудан баш тартырга мөмкин.

1.18. Жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары гражданны шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча жирле үзидарәнең башка органнарына, предприятиеләргә, оешмаларга һәм учреждениеләргә мөрәжәгать итәргә хокуклы, аларның җитәкчеләре һәм хезмәткәрләре түбәндәгеләргә бурычлы:

- кирәкле белешмә һәм мәгълүмат материалларын (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиешле белешмәләрдән тыш) тапшырырга;
- квалификацияле консультацияләр, элемент белән тәэмин итәргә;
- кабул итүне гамәлгә ашыру өчен хезмәткәрләр җибәрү һ. б.

## 2. ГРАЖДАННАРНЫҢ ХАТЛАРЫН КАБУЛ ИТҮ, ТЕРКӨҮ ҺӘМ ИСӘПКӘ АЛУ

2.1. Шартлагыч, агулы һәм башка куркыныч кертмәләргә вакытында табу һәм зарарсызландыру максатларында, керткән почта юлламаларында булган булырга мөмкин, аларны тышкы карау уздырыла. Мондый капитал салу яки аларның булуы турында шик туган очрақта, почта юлламалары белән алга таба эш итү кичекмәстән туктатыла һәм тиешле куркынычсызлык органы белгеч чакыртыла. Белгеч чакыруы белән бер үк вакытта почта җибәрүне мәҗбүри изоляцияләү белән куркынычсызлык чаралары күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка җинаятьләргә кылу куркынычы булган язма мөрәжәгатьләргә алганда, оператив-эзләнү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә кулланылырга мөмкин булган эзләнү саклау өчен чаралар күрелә.

2.2. Язма мөрәжәгатьләргә кабул иткәндә аларның адресларының дөрөсләгә тикшерелә. Билгеләп җиткерелмәгән хатлар кичекмәстән адресатка юнәлеш бирү өчен ачылмаган элементта предприятиегә эйләнә кайта.

Конвертларны ачканда аларда хатлар һәм документлар булу (өзелгән документлар беркетелә) тикшерелә, алар конверт белән беркетелә, килгән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия кенәгәсе, һ.б.лар, шулай ук фотосурәтләр һәм башка кушымталар) язуга беркетелә. Кушымта яки хат текстының булмавы ачыкланган очрақта, бу хакта мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

2.3. Барлык язма мөрәжәгатьләргә жирле үзидарә органына керткән вакыттан алып өч көн эчендә теркәлә һәм электрон документлар эйләнеше системасына кертелә. Ял көннәрендә яисә бәйрәм көннәрендә мөрәжәгатьләргә килгән очрақта теркәү ял яки бәйрәм көннәреннән соң беренче эш көннәдә башкарыла.

2.4. Һәр мөрәжәгатькә теркәлү номеры бирелә. Мөрәжәгатьне беренче битнең алгы ягында тексттан ирекле булган урында теркәү штампы куела, анда мөрәжәгать керү датасы һәм тәртип номерыннан торучы учет номеры күрсәтелә.

Әгәр мөрәжәгать кушымта буларак оешмадан яисә вазыйфаи заттан килгән очракта, теркәү штампбы озату хатында куела.

Теркәлергә тиешле язма мөрәжәгатьләрнең төп белешмәләре түбәндәгеләр була:

- теркәү номеры һәм теркәү датасы;
- операторның исеме һәм адресы;
- мөрәжәгать авторының фамилиясе һәм инициаллары, адресы, статусы;
- мөрәжәгать итүнең кыскача эчтәлегә;
- нинди оешмадан яисә кемнән гариза кәргән;
- мөрәжәгатьне караган вазыйфаи зат резолюциясе, мөрәжәгатьне (башкаручыны) карау өчен җаваплы затның фамилиясе, дата;
- мөрәжәгатьне карау нәтижәләре;
- чыгыш ясаучы документның датасы һәм номеры һәм кемгә жиберелгән.

Гражданның коллектив мөрәжәгатьләре гомуми тәртиптә теркәлә, исәпкә алу формаларына беренче ике-өч тикшерү юлы белән күрсәтелгән фамилияләр кертелә, беренчесе җавап жиберүне сораган авторның фамилиясе күрсәтелә. Хисап формаларында "коллектив" тамгасы куела һәм мөрәжәгать иткән гражданның гомуми саны күрсәтелә.

Һәр яңа календарь елда яңа килгән мөрәжәгатьләр нумерациясе беренче номердан башлана.

2.5. Җирле үзидарә органына кәгазь чыганакта яисә электрон почта аша кәргән язма мөрәжәгатьләр электрон документлар әйләнеше системасына мәҗбүри йөкләнергә тиеш.

2.6. Мөрәжәгатьләрне электрон хәбәрләр (Интернет-мөрәжәгатьләр) рәвешендә кабул итү өчен, мөрәжәгать итүче мөрәжәгатьләр белән эшләрү өчен кирәкле реквизитларны мәҗбүри тутыруны күздә тотып торган программа белән тәмин итү кулланыла. Интернет-мөрәжәгать кәгазь чыганакка бастырыла, һәм алга таба аның белән эш элгә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә язмага мөрәжәгать итеп алып барыла.

Мөрәжәгатькә җавап электрон документ рәвешендә җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгатьтә һәм җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма рәвештә кәргән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча һәм язма рәвештә жиберелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаят булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кәргән мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына шикаят бирелә торган мөрәжәгатькә җавап, шул исәптән суд карарына шикаят бирү тәртибен аңлатуга бәйлә рәвештә, җирле үзидарә органының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында 6 статьясындагы 2 өлешә таләпләрә үтәлгән килеш урнаштырылырга мөмкин.

Җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка җаваплы Федераль законның 10 статьясындагы 4 өлешә нигезендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә җирле үзидарә органының рәсми сайтында урнаштырылган язма мөрәжәгать кәргән очракта, мөрәжәгатьне жибергән гражданның мөрәжәгать теркәлгән көннән алып җиде көн эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтының электрон адресы хәбәр ителә, анда мөрәжәгатьтә куелган сорауга җавап

урнаштырылган, шул ук вакытта суд карарына шикаять бирү эчтәлеге булган мөрәжәгать кире кайтмый.

2.7. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органының, жирле үзидарә органының яисә мөрәжәгатьне караучы вазыйфаи затның мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны, дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр булган документлардан һәм материаллардан тыш, 15 көн эчендә тапшырырга тиеш.

Кирәк булган очракта, жирле үзидарә органы житәкчесен күрсәтү өчен урында шикаятьләрен тикшерү өчен жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә комиссиягә чыгуы оештырылырга мөмкин.

2.8. Башкаручы мөрәжәгатькә, эчтәлеккә, ачыклыкка һәм төгәллеккә җавап биргән, норматив актларга сылтамаңың дәрәсләгенә кул куйган затлар белән бер үк вакытта җаваплы була.

2.9. Барлык мәсьәләләр дә каралган булса, гражданның хатлары рәхсәт ителгән дип санала, алар буенча тиешле чаралар күрелгән һәм гамәлдәге законнарда туры килә торган төгәл җаваплар бирелгән.

2.10. Жирле үзидарә органнары житәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлары:

а) мөрәжәгатьне объектив, һәрьяклап һәм үз вакытында карауны, кирәк булган очракта мөрәжәгать жибәргән гражданның катнашында тәмин итәләр;

б) мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны башка дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфаи затлардан соратып алалар;

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

д) гражданның аның мөрәжәгәтенә үз компетенцияләре нигезендә башка жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка карауга жибәрелүе турында хәбәр итәләр.

2.12. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгәтәгә белешмәләренә, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләренә аның ризалыгынан башка тарату рәхсәт ителми. Шулай ук гражданның жирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү факты һәм аны карау нәтижеләре турында, иминлек органнарында мөрәжәгәтләренә карауга турыдан-туры катнашы булмаган затларга хәбәр ителергә тиеш түгел. Мөрәжәгәтәгә белешмәләренә фаш итү, язма мөрәжәгәтәгә куелган мәсьәләләренә хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка жибәрү булып тормый.

2.13. Жирле үзидарә органнарына яисә вазыйфаи затка кергән гражданның язма мөрәжәгәтләре аларның компетенцияләре нигезендә теркәлгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2.14. Жирле үзидарә органына кергән һәм жирле үзидарә органы бүлекчесенә үтәү өчен тапшырылган мөрәжәгәтләренә карау срогы аларны жирле үзидарә органында теркәү көне дип санала. Мөрәжәгәтләренә карау срогы тәмамлану дип мөрәжәгать авторына җавап язучы датасы санала.

2.15. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгәтләр буенча карарлар чикләнгән рәвештә таралган хезмәт мәгълүматына кертелә алмый.

Мөрәжәгәтәгә куелган сорауның асылы буенча җавап Федераль закон белән саклана торган серне тәшкит итүче белешмәләренә таратмыйча гына бирелә алмаса, мөрәжәгать жибәргән гражданның, күрсәтелгән белешмәләренә фаш итүнең ярамаганлыгына бәйле рәвештә, анда куелган сорауның асылына җавап бирү мөмкинлегенә булмау турында хәбәр ителә.



2.16. Язма мөрәжәгатькә жавап жирле үзидарә органы бланкында эзерләнә һәм имзалана жирле үзидарә органы житәкчесе, яисә моңа вәкаләтле башка вазыйфай зат тарафыннан. Жавап граждан тарафыннан күрсәтелгән почта яки электрон адреска жибәрелә.

Ике һәм аннан күбрәк затның мөрәжәгатенә жавап (коллектив мөрәжәгать) беренче имзалаган зат исеменә (әгәр мөрәжәгатьтә конкрет зат әйтелмәсә) яки аерым очракларда - мондый мөрәжәгатьне имзалаучыларның һәркайсына жибәрелә.

2.17. Гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм аларга мөрәжәгать итәргә хокуклы аларның вазыйфай затларына Россия Федерациясенә дәүләт телләрендә, туган телләрендә яисә үзләре белгән Россия Федерациясә халыкларының теләсә кайсы телендә. Жаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

2.18. Жирле үзидарә органнарында гражданнар мөрәжәгатьләре буенча эш башкару башка эш производстволарыннан аерым алып барыла.

2.19. Телдән мөрәжәгатьләренә исәпкә алу буенча язма мөрәжәгатьләренә һәм карточкаларны саклау вакытлары, номенклатура буенча - 5 ел.

2.20. Гражданнарның язма мөрәжәгатьләрен теркәү журналына номерлар сугылырга, тегелгән һәм мөһер беркетелгән булырга тиеш.

### 3. АЕРЫМ МӨРӘЖӘГАТЬЛӘР БЕЛӘН ЭШЛӘУ

#### 3.1. Депутатларның мөрәжәгатьләре.

Депутат хаты булып депутат (депутатлар) имзасы булган һәм документ бланкында рәсмиләштерелгән мөрәжәгать тора.

Депутатларның мөрәжәгатьләре гражданнарның Федераль законда билгеләнгән һәм күрсәтелгән сроктан да соңга калмыйча мөрәжәгатьләрен карау тәртибендә соратылган мәгълүмат һәм белешмәләр бирелә.

#### 3.2. Кабат хатлар.

Кабат мөрәжәгатьләр беренчел мөрәжәгатьләр кебек үк теркәлә. Әгәр беренче мөрәжәгать законнарда билгеләнгән карау срогы тәмамланган яисә автор мөрәжәгать итү буенча кабул ителгән карар белән килешмәгән булса, бер үк заттан бер үк сорау буенча кәргән мөрәжәгать кабат санала. Бер үк авторның төрле мәсьәләләр буенча мөрәжәгатьләре кабат булмый. Хатның кабат кәргәндә аңа булган язышу һәм теркәү-контроль карточкасы сайлап алына.

Бер үк авторның төрле мәсьәләләр буенча кабат язган хатлары саналмый.

3.3. Сукуырларның рельефлы-нокталы шрифттагы хатлары «Бөтенроссия Хезмәт Кызыл Байрагы ордены сукуырлар жәмгыяте» Бөтенроссия инвалидлар ижтимагый оешмасының татар төбәк оешмасы филиалының Бөгелмә жирле оешмасына күчерелү өчен жибәрелә. Тәржемә ителгәннән соң мөрәжәгатьләр белгечләр каравына тапшырыла. Аларны карау вакыты күчерү килгән көннән исәпләнә.

### 4. КОРРУПЦИЯ ЮНӘЛЭШЕНДӘГЕ ФАКТЛАР БУЕНЧА ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘУ ТӘРТИБЕ

4.1. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнарның мөрәжәгатьләре коррупция һәм янап куркытып алу фактлары турында белешмәләр, хезмәт тәртибе таләпләрен бозу, шулай ук вазыйфай затлар тарафыннан хезмәт урыныннан явызларча

файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылуны үз эченә ала.

4.2. Жирле үзидарә органына кәргән коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатъләре әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

4.3. Мөрәжәгатъне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, коррупциячел хокук бозулар турында мәгълүмат ачыкланган мөрәжәгатъ кичекмәстән Башлыкка, житәкчегә тапшырыла. Башлык, житәкче резолюция куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатъне карау аерым контрольгә куела.

4.4. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатен караганда, мөрәжәгатъләрдәгә белешмәләрне, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгынан башка тарату рәхсәт ителми. Мөрәжәгатътәгә белешмәләрне фаш итү түгел, карала торган мәсьәләнең барлык шартларын ачыклаганчы мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кәргән вазыйфай затка язма мөрәжәгатъне жиберү.

4.5. Мөрәжәгатъ карары яисә гамәле (гамәл кылмавы) мөрәжәгатъ итү предметы булган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка жиберелми.

4.6. Мөрәжәгатътә әзерләнгән, кылынган яисә камилләштерелгән хокукка каршы эш турында, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яисә башкарган зат турында белешмәләр булган очракларда мөрәжәгатъ теркәлә һәм тиешле органга аның компетенциясә нигезендә жиберелә.

4.7. Мөрәжәгатътә муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткә бәйлә бурычларын, чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәве, шулай ук хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәмәве турында, муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатъләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы булу, мәнфәгатъләр конфликты барлыкка килү турында, башка коррупцион хокук бозуларның муниципаль хезмәткәрләргә мөмкин булуы турында белешмәләр булган очракта, житәкче мөрәжәгатътә бәян ителгән фактларга карата тикшерүне үткәрүнең максатчанлыгы турында карар кабул итә.

4.8. Мөрәжәгатътә бәян ителгән фактлар оператив-әзләү чараларын уздыру юлы белән тикшерүгә мохтаж булса, мөрәжәгатъне карау процессында оператив-әзләү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнарга запрос жиберелә.

4.9. Күрсәтелгән тикшерүне уздыганда муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә һәм (яисә) мәнфәгатъләр конфликтын жайга салу турындагы таләпләрне үтәмәве турында таныклык торган фактлар ачыкланган очракта, житәкче тикшерү материалларын муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның вазыйфай тәртибе һәм мәнфәгатъләр конфликтын жайга салу турында Азнакай муниципаль районының бердәм комиссиясенә тапшыру хакында карар кабул итә (алга таба - Комиссия).

Күрсәтелгән мәсьәләне карау турында карар кабул ителгәндә Комиссия утырышында утырышның датасы, вакыты һәм урыны билгеләнә, шулай ук Комиссия утырышын норматив хокукый актлар нигезендә әзерләү эше оештырыла.

4.10. Мөрәжәгатътә куелган сорауларның асылы буенча мөрәжәгатъ итүчегә җавапта уздырылган чаралар нәтижәләре һәм тикшерүләр турында, Комиссиянең карарлары (булган очракта), шулай ук кабул ителгән чаралар турында, шул исәптән муниципаль хезмәткәргә җаваплылык чараларын куллану турында мәгълүмат булырга тиеш.

4.11. Мөрәжәгатъ гражданга мөрәжәгатътә куелган барлык сорауларга җавап жиберелгәннән соң контрольдән алына.

## 5. АНАЛИЗ ҺӘМ ГОМУМИЛӘШТЕРҮ МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРДӘ БУЛГАН МӘГЪЛҮМАТНЫ, ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШ ТОРЫШЫН ТИКШЕРҮ ҺӘМ АЛАРНЫ КАРАУ ӨЧЕН КОНТРОЛЬ

5.1. Жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары үз компетенцияләре чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенең үтәлешен тикшереп тора, граждандан килгән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеген анализлай, граждандарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрә.

5.2. Һәр яртыеллык йомгаклары буенча граждандан келгән мөрәжәгатьләргә анализ ясала һәм аларны карый.

Өлеге анализ буенча хисап Интернет "мәгълүмат-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.

5.3. Жирле үзидарә органнарында башкару сроклары буенча барлык язма мөрәжәгатьләр контрольгә алынырга, аларның нәтижеләре турында авторга җавап бирергә яисә тиешле органнар яисә вазыйфай затлар соравы буенча мәгълүмат бирергә таләп ителгән.

5.4. Мөрәжәгатьләр белән эшләүнең торышы (мөрәжәгатьләр белән эшләүне камилләштерү буенча үткәрелә торган кыска мәгълүмати-статистик күрсәткечләр һ.б.) жирле үзидарә органнары һәм массакүләм мәгълүмат чаралары эшчәнлегенә турындагы еллык хисапларда чагыла.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарның шәхси кабул итүен тәмин итү нигезләмәсенә 1 нче кушымта

**Телдән мөрәжәгатьләргә исәпкә алу буенча  
КАРТОЧКА**

Фамилиясе \_\_\_\_\_ Исеми \_\_\_\_\_ Атасы \_\_\_\_\_

Яшәү адресы \_\_\_\_\_

Социаль хәле \_\_\_\_\_ Ташламалы статус \_\_\_\_\_

Мөрәжәгатьнең эчтәлегә \_\_\_\_\_

Мөрәжәгать итү датасы	Мөрәжәгатьне караган вазыйфаи зат резолюциясе, һәм үтәү өчен җаваплы	Мөрәжәгатьне карау нәтижәләре

Эшкәртүгә риза  
шәхси мәгълүматлар

\_\_\_\_\_

имза Ф.И.А.и.

Телдән җавапка риза

\_\_\_\_\_

имза Ф.И.А.и.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарның шәхси кабул итүен тәмин итү нигезләмәсенә 2 нче кушымта

№ п/п һәм дата	Операторның исеме һәм адресы	Ф.И.А и.	Хатның кыскача эчтәлегә	Гариза нинди оешмадан яки кемнән керткән	Рөхсәт һәм үтәү өчен кемгә һәм кайчан жиберелгән	Хәбәр алу датасы	Карау нәтижәсе	Документның номеры һәм нәтижәләр кемгә жиберелгән	Шәхси мәгълүматларны эшкөртүгә ризалык/ почта тарафыннан алынган
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10